

MATEJOVI JOSKOVI

Bratislava 1. decembra 1947

Milý pán povereník!

Matica slovenská vo FLRJ podala si na tunajšie Povereníctvo dňa 4. septembra 1946 žiadosť, aby Povereníctvo školstva a osvety ujalo sa urýchlene výskumu slovenskej menšiny v Juhoslávii, nakoľko podľa mienky Matice mala táto menšina reemigrovať do ČSR. Súčasne s touto žiadosťou predložila Matica slovenská v Petrovci odpis aj Úradu Predsedníctva SNR, ktorý prípisom č. 20.470/1946 z 5. decembra 1946 zaujal k veci výskumu kladné stanovisko a poveril tunajšie Povereníctvo uskutočnením akcie za spolupráce Povereníctva informácií, sociálnej starostlivosti, pôdohospodárstva, Osídľovacieho úradu, vysokých škôl, Slovenskej akadémie vied a umení a Matice slovenskej.

Na základe poverenia Úradu Predsedníctva SNR Povereníctvo školstva a osvety túto akciu zorganizovalo a na porade odborníkov dňa 5. februára 1947 zainteresovalo do veci výskumu 11 vedeckých pracovníkov, ktorých aj dňa 11. augusta 1947 do Juhoslávie odoslalo. Medzi pracovníkmi boli vysokoškolskí profesori a vedeckí pracovníci Slov. akad. vied a umení.

Podľa predbežného rozpočtu akcia mala si vyžiadať náklad Kčs 260.000,—. Tento uvolili sa uhradiť zo svojich rozpočtových prostriedkov Povereníctva školstva a osvety a sociálnej starostlivosti, každé sumou 130.000,— Kčs.

PŠO dostalo súhlas od Povereníctva financií na uvoľnenie sumy Kčs 130.000,— zo svojho rozpočtu na rok 1947 a túto sumu už aj vyčerpalo. Dosiaľ však nie je uhradených ďalších 120.000,— Kčs, ktoré sa podujalo Povereníctvo soc. starostlivosti uvoľniť zo svojho rozpočtu z tit. starostlivosti o zahraničných krajanov na rok 1947. Podanie tohto Povereníctva pod čís. Prez.—1296/3—1947 zo dňa 16. júla

1947, zaslané na tamojšie Povereníctvo, dosiaľ nebolo vybavené a tým táto akcia, hoci už bola skončená 10. septembra t. r., nie je po stránke finančnej likvidovaná.

Prosím Ťa preto, pán povereník, aby si si túto vec láskave osvojil a dal príkaz príslušnému odboru svojho rezortu na urýchlené kladné vybavenie uvedeného prípisu Povereníctva soc. starostlivosti.

K veci výskumu poznamenávam, že bol úspešne realizovaný k plnej spokojnosti našich krajanov v Juho-slávii.

Vyslaní vedeckí pracovníci uskutočnili výskum tamojšej slovenskej menšiny zo stránky národopisnej, jazykovej, historickej a hosp.-sociálnej, ktorý v krátkom čase bude vedecky spracovaný, tlačou vydaný a poslúži k dôkladnému poznaniu života našich bratov v Juho-slávii.

Poznamenávam, že táto akcia nebola robená z dôvodov čisto vedeckých, ale súvisí s plánovaným presídlením juhoslovanských Slovákov. Akcia patrí svojou povahou len čiastočne rezortu školskému a osvetovému a on ju realizoval len preto, lebo disponuje vedeckými pracovníkmi na to potrebnými.

Poznamenávam ďalej, že Ministerstvo zahraničných vecí uskutočnenie akcie urgovalo už tohto roku, keď akcia nemohla byť rozpočtovo zaistená.

Prosiac Ťa ešte raz o vybavenie tejto záležitosti, porúčam sa Ti s úctou

Tvoj
L. Novomeský